

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **B. P.**, IČO X., proti žalovanej **R. K.**, zastúpenej JUDr. J. M., **o vypratanie z bytu**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 29 C 116/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2009, sp. zn. 1 Co 224/2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2008, sp. zn. 1 Co 224/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 23. marca 2009, č.k. 29 C 116/2008-32 uložil žalovanej povinnosť so všetkými, ktorí s ňou v predmetnom byte bývajú, vypratať byt č. X. nachádzajúci sa v K., pozostávajúci z 1 izby, kuchyne a príslušenstva do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a to bez B. náhrady. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99,58 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovanej uznesením z 23. novembra 2009, sp.zn. 1 Co 224/2009 jej opravný prostriedok ako oneskorene podaný podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Z obsahu spisu mal za preukázané, že rozsudok súdu prvého stupňa bol doručený žalovanej 12. mája 2009. Nasledujúcim dňom 13. mája 2009 začala plynúť žalovanej zákonná 15- dňová lehota na podanie odvolania, ktorá márne uplynula v stredu 27. mája 2009. Odvolanie podané žalovanou došlo súdu 3. júna 2009, pričom z pripojenej poštovej obálky nie je zrejmé, kedy bolo podané na poštovú prepravu. Zo samotného odvolania je však zrejmé, že žalovaná ho

písala 29. mája 2009, lebo taký dátum uviedla na začiatku, ale aj v závere odvolania, z čoho je možné vyvodit', že ho nemohla podať na poštovú prepravu pred uplynutím 15- dňovej lehoty na podanie odvolania 27. mája 2009.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť vyvodzovala z toho, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. tým, že včas podané odvolanie odmietol. Poukázala na úradný záznam nachádzajúci sa v spise, v zmysle ktorého chybou pošty nie je obálka opatrená dátumovou pečiatkou pošty, ktorá skutočnosť má rozhodujúci vplyv na to, či odvolanie proti rozsudku bolo podané včas alebo nie. Mala za to, že odvolanie podala včas a že dátum 29. mája 2009, ňou dvakrát napísaný na odvolaní je písárskou chybou, nakoľko dovolanie písala a posielala poštou 27. mája 2009.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa k rozhodnutiu odvolacieho súdu nevie vyjadriť, a preto pre posúdenie námietky žalovanej bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a c/ ide o uznesenie o uznaní

(neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením odmietol odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa ako oneskorene podané.

So zreteľom na obsah dovolania, a osobitne na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ak g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. pritom nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie inak nie je procesne prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle predmetného ustanovenia treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho

procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia) treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, pretože odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote.

Podľa ustanovenia § 204 ods. 1 veta prvá O.s.p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (najčastejšie pošta). V takom prípade rozhoduje okamih odovzdania odvolania na doručenie, bez zreteľa na to, kedy príslušný orgán začne odvolanie fakticky doručovať.

Ako vyplynulo z úradného záznamu z 8. júna 2009 vyhotoveného pracovníčkou podateľne Okresného súdu Košice II (č.l. 42), 3. júna 2009 došla súdu obyčajná zásielka určená pre JUDr. J. M., sudkyňu Okresného súdu Košice II. Uvedená zásielka bola podaná odosielateľom obyčajne, preto nie je zrozumiteľné, či list bol podaný na pošte alebo v niektorej zo zberných bedničiek. Dňa 8. júna 2009 bolo na P. a pošte K.X. zistené, že evidenciu takýchto zásielok nevedú a chybou niektorej z pôšt uvedená zásielka nebola opatrená podacou pečiatkou pošty.

Odvolačí súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že z pripojenej poštovej obálky nie je zrejmé, kedy bolo odvolanie podané na poštovú prepravu. Pri skúmaní včasnosti podania opravného prostriedku vychádzal zo samotného obsahu odvolania, v ktorom bol dvakrát uvedený dátum 29. mája 2009 - na začiatku a v závere podania - z čoho potom vyvodil záver, že ho žalovaná nemohla podať na poštovú prepravu pred uplynutím 15- dňovej lehoty na podanie odvolania.

Takýto záver odvolacieho súdu nemožno považovať za správny. Ako bolo uvedené, v prípade, ak odosielateľ podáva opravný prostriedok prostredníctvom orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť, v posudzovanom prípade prostredníctvom S.P., a.s., rozhodujúcu skutočnosť (údaj o včasnosti prijatia zásielky na odoslanie), možno s určitosťou preukázať na základe výsledkov šetrenia u tohto orgánu. Interné predpisy S.P., a.s., Poštové podmienky, bližšie určujú podrobnosti okrem iného o druhoch poštových zásielok, doručovaní zásielok, lehotách prepravy, cenách, platobných podmienkach. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná podala odvolanie spôsobom štandardnej listovej zásielky. Pri uvedenom type zásielok sa osobitná podacia potvrdenka, z ktorej by mohli byť zistiteľné údaje o včasnosti podania odvolania nevyplňa, takéto listové zásielky sa opatria len dennou dátumovou pečiatkou na podanej obálke. V predmetnej veci sú údaje z odtlačku pečiatky na zásielke, ktorá obsahovala odvolanie žalovanej nečitateľné a keďže dodatočne nemožno, vzhľadom na neexistenciu podacej potvrdenky, preveriť včasnosť jej podania, nie je možné bezpochyby ustáliť deň podania opravného prostriedku žalovanej na poštovú prepravu.

Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (tak napr. III. ÚS 331/04, III. ÚS 249/08, IV. ÚS 379/08).

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že žalovaná podala opravný prostriedok oneskorene. Preto ak dovolací súd odmietol odvolanie žalovanej ako oneskorene podané, odňal jej svojím konaním a rozhodnutím právo, aby na základe jej včas podaného odvolania bolo ňou napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmané odvolacím súdom (porovnaj R 23/1994). Pritom vzhľadom na tvrdenia žalovanej o písárskej chybe pri spisovaní riadneho opravného prostriedku (odvolania) nebolo možné takúto chybu vylúčiť.

Žalovaná teda dôvodne vytýka, že konanie a z neho pochádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. októbra 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová